

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE
DIREKTORAT ZA DRŽAVNO TOŽILSTVO

Štefanova ulica 2, 1501 Ljubljana

T: 01 428 54 04
F: 01 428 54 05
E: ddt.mnz@gov.si
www.mnz.gov.si

Predlagam.vladi@gov.si

Številka: 092-220/2012/3
Datum: 26. 4. 2012

Zadeva: Predlagam.vladi.si predlog 2371 - Pojasnilo
Zveza: vaš dopis št. 092-78/2012/4, z dne 18. 4. 2012

Spoštovani,

v zvezi z vašim zgoraj navedenim dopisom, s katerim ste nam v obravnavo posredovali predlog št. 2371, ki se pod prvo točko glasi "1. Da se formira posebna skupina tožilcev, ki se bi ukvarjala le s pregonom zdravstvenih napak", vam v nadaljevanju pošiljamo pojasnilo veljavne zakonske ureditve tega pravnega področja.

V zvezi s predlogom, da se oblikuje posebna skupina državnih tožilcev, ki bi se ukvarjala le s pregonom zdravstvenih napak vam pojasnjujemo, da je od leta 1999 naprej pri Vrhovnem državnem tožilstvu Republike Slovenije kot posebna organizacijska enota delovala Skupina državnih tožilcev za pregon organiziranega kriminala (v nadaljnjem besedilu: skupina). Skupina je bila pristojna za kazniva dejanja na področju organiziranega klasičnega in gospodarskega kriminala, terorizma, korupcijskih in drugih kaznivih dejanj, katerih odkrivanje in pregon zahtevata posebno organiziranost in usposobljenost (1. člen Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o državnem tožilstvu¹). Skupina je bila krajevno pristojna na celotnem ozemlju Republike Slovenije.

Zakon o državnem tožilstvu (Uradni list RS, št. 58/12 in 21/12 – ZDU-1F; v nadaljevanju: ZDT-1) iz leta 2011 je ustanovil Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije (v nadaljevanju: SDT), ki je pristojno za celotno območje Republike Slovenije. SDT obravnava najzahtevnejša kazniva dejanja, katerih pregon terja posebno organiziranost in usposobljenost državnih tožilcev ter najvišjo raven učinkovitosti (prvi odstavek 192. člena ZDT-1). Po drugem odstavku 192. člena ZDT-1 je SDT pristojno za pregon storilcev kaznivih dejanj:

– zoper gospodarstvo, za katera se lahko izreče kazen petih let zapora ali hujša kazen, razen poslovne goljufije, izdaje nekritega čeka in zlorabe bančne ali kreditne kartice, uporabe ponarejene bančne, kreditne ali druge kartice;

¹ Uradni list RS, št. 59/99; ZDT-A.

– za katera se lahko izreče kazen desetih let zapora ali hujša kazen, če je bilo dejanje izvršeno v hudodelski združbi;

– jemanja podkupnine, dajanja podkupnine, sprejemanja koristi za nezakonito posredovanje, dajanja daril za nezakonito posredovanje, nedovoljenega sprejemanja daril, nedovoljenega dajanja daril;

– terorizma, financiranja terorizma, ščuvanja in javnega poveličevanja terorističnih dejanj, novačenja in usposabljanja za terorizem;

– spravljanja v suženjsko razmerje, trgovine z ljudmi.

Na podlagi tretjega odstavka 192. člena ZDT-1 je SDT pristojno za pregon storilcev kaznivih dejanj, ki so povezana s kaznivimi dejanji iz drugega odstavka 192. člena ZDT-1, če so podani isti dokazi (povezane zadeve). Po četrtem odstavku 192. člena ZDT-1 je SDT izključno pristojno tudi za usmerjanje preiskovanja, vlaganje in zastopanje predlogov za začasno zavarovanje in odvzem premoženja nezakonitega izvora, v skladu z zakonom.

Iz utemeljitve vašega predloga ne izhajajo vsebinski razlogi, zakaj bi bilo potrebno formirati posebno skupino državnih tožilcev, ki bi se ukvarjala le s pregonom storilcev tistih kaznivih dejanj, ki inkriminirajo zdravniške napake. Pregon storilcev kaznivih dejanj, ki so povezane z zdravniškimi napakami je mogoč že po veljavni ureditvi. Vsi državni organi, ki sodelujejo v predkazenskem in kazenskem postopku, morajo v teh postopkih ravnati v skladu z ustavo in zakoni, nepristransko in strokovno, ne glede na to, za kakšno vrsto kaznivih dejanj gre.

Že po veljavni zakonski in podzakonski ureditvi je omogočena specializacija dela na državnih tožilstvih, po določenih ožjih pravnih področjih dela, torej tudi izven SDT (pravila o državnotožilstvi upravi – 151. člen ZDT-1, pravila o organizaciji oddelkov, ki jih lahko državno tožilstvo organizira zaradi specializacije, boljše učinkovitosti ali usklajenega delovanja na posameznih ožjih področjih - prvi odstavek 191. člena ZDT-1), kar je v pristojnosti vodij državnih tožilstev.

Glede vaše navedbe, da so sankcije, ki se izrečejo obsojenim zdravnikom premile vam pojasnujemo, da sodišče storilcu kaznivega dejanja odmeri kazen v mejah, ki so z zakonom predpisane za to dejanje glede na težo storjenega dejanja in storilčevo krivdo (prvi odstavek 49. člena KZ-1²). Po drugem odstavku 49. člena KZ-1 sodišče pri tem upošteva vse okoliščine, ki vplivajo na to, ali naj bo kazen manjša ali večja (olajševalne in obteževalne okoliščine), zlasti pa: stopnjo storilčeve kazenske odgovornosti, nagibe, iz katerih je dejanje storil, stopnjo ogrožanja ali kršitve zavarovane pravne vrednote, okoliščine, v katerih je bilo dejanje storjeno, prejšnje življenje storilca, njegove osebne in premoženjske razmere, njegovo obnašanje po storjenem dejanju, zlasti, ali je poravnal škodo, povzročeno s kaznivim dejanjem, in druge okoliščine, ki se nanašajo na storilčevo osebnost. Sodišče je na podlagi Ustave RS pri sojenju neodvisno in samostojno.

V zvezi z vašo navedbo, da se cela vrsta zdravniških napak, od katerih so med njimi tudi take, ki vsebujejo elemente kaznivega dejanja, pomete pod preprogo, vam pojasnujemo, da so v skladu s prvim odstavkom 145. členom Zakona o kazenskem postopku³ državni organi in organizacije z javnimi pooblastili dolžni naznaniti kazniva dejanja, za katera se storilec preganja po uradni dolžnosti, če so o njih obveščeni, ali če kako drugače zvedo zanje. Obenem z ovadbo morajo organi in organizacije iz prejšnjega odstavka navesti dokaze, za katere vedo, in poskrbeti, da se ohranijo sledovi kaznivega dejanja in predmeti, na katerih ali s katerimi je bilo kaznivo dejanje storjeno, ter druga dokazila (drugi odstavek 145. člena ZKP). V skladu s prvim odstavkom 146. člena ZKP lahko vsakdo naznani kaznivo dejanje, za katero se storilec

² Kazenski zakonik (Uradni list RS, št. 55/08 (66/08 popr.), 39/09 in 91/11).

³ Uradni list RS, št. 63/94 s sprem.; v nadaljevanju: ZKP.

preganja po uradni dolžnosti. Glede odločanja o konkretnem kazenskem pregonu pa pojasnujemo, da so državni tožilci pri tem na podlagi Ustave RS in ZDT-1 samostojni. Nadalje pojasnujemo, da lahko vsak udeleženec v postopku, ki ga vodi državni tožilec in ki s potrebnimi podatki izkaže pravni interes v njegovi zadevi, vložiti nadzorstveno pritožbo, če meni, da državno tožilstvo neutemeljeno odlaša z delovanjem v postopku in tako onemogoča učinkovito izvrševanje njegove pravice v zvezi s pravico do sojenja brez nepotrebne odlašanja (155. člen ZDT-1). V ZDT-1 je predpisana disciplinska odgovornost državnih tožilcev za primere, če z naklepom ali iz malomarnosti kršijo državnožiłske dolžnosti, predpisane z zakonom in Državnožiłskim redom. KZ-1 ureja kazensko odgovornost tudi za državne tožilce, v kolikor ima njihovo ravnanje znake kaznivega dejanja.

Sedanji SDT in predhodna skupina sta bila ustanovljena z namenom, da se poveča učinkovitost pregona najzahtevnejših in najhujših oblik kriminala. V zvezi z vašim predlogom pojasnujemo, da ga bo pristojno Ministrstvo za notranje zadeve pri nadaljnjih spremembah ZDT-1 temeljito proučilo.

S spoštovanjem,

mag. Matija Vidmar
v.d. generalnega direktorja

